

פתרון שאלה 1

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & -1 & x \\ 0 & 1 & -6 & y \\ 2 & 1 & 4 & z \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 - 2R_1} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & -1 & x \\ 0 & 1 & -6 & y \\ 0 & -1 & 6 & z - 2x \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 + R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & -1 & x \\ 0 & 1 & -6 & y \\ 0 & 0 & 0 & z - 2x + y \end{array} \right)$$

וקטורים לא מהבים בסיס של R^3 כי הם ת"ל, מימד של U שווה ל-2 והבסיס למשל קבוצה $B = \{(1,0,2), (1,1,1)\}$ ומשוואות $-2x + y + z = 0$

$U \cap W$ מהווה תת-מרחב של R^3 המורכב מפתרונות של המערכת

$$\begin{cases} x + y - z = 0 \\ -2x + y + z = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x + y - z = 0 \\ 3y - z = 0 \end{cases} \Rightarrow$$

$$z = t, y = \frac{1}{3}t, x = z - y = \frac{2}{3}t \Rightarrow$$

$$(x, y, z) = \left(\frac{2}{3}t, \frac{1}{3}t, t \right) = t \left(\frac{2}{3}, \frac{1}{3}, 1 \right)$$

לכן מימד של $U \cap W$ שווה לאחד ובסיס לדוגמא הוקטור $\left(\frac{2}{3}, \frac{1}{3}, 1 \right)$

פתרון שאלה 2

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -1 & a \\ 2 & 1 & 4 & -5 & b \\ -1 & -2 & 2 & 1 & c \\ 1 & 3 & 1 & 0 & d \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - 2R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 + R_1 \\ R_4 \rightarrow R_4 - R_1}} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -1 & a \\ 0 & -3 & 2 & -3 & b-2a \\ 0 & 0 & 3 & 0 & c+a \\ 0 & 1 & 0 & 1 & d-a \end{array} \right) \xrightarrow{R_4 \rightarrow R_4 + 3R_2}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -1 & a \\ 0 & -3 & 2 & -3 & b-2a \\ 0 & 0 & 3 & 0 & c+a \\ 0 & 0 & 2 & 0 & 3d-5a+b \end{array} \right) \xrightarrow{R_4 \rightarrow 3R_4 - 2R_3} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -1 & a \\ 0 & -3 & 2 & -3 & b-2a \\ 0 & 0 & 3 & 0 & c+a \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -17a+3b-3c+9d \end{array} \right)$$

לקן משוואה של W היא

$$-17a + 3b - 3c + 9d = 0$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 1 & 2 & 1 & a \\ -5 & 3 & 4 & -1 & b \\ 2 & -1 & -1 & 1 & c \\ 1 & 2 & 7 & 4 & d \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - 5R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 + 2R_1 \\ R_4 \rightarrow R_4 + R_1}} \left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 1 & 2 & 1 & a \\ 0 & -2 & -6 & -6 & b-5a \\ 0 & 1 & 3 & 3 & c+2a \\ 0 & 3 & 9 & 5 & d+a \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_3 \rightarrow 2R_3 + R_2 \\ R_4 \rightarrow R_4 - 3R_2}}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 1 & 2 & 1 & a \\ 0 & -2 & -6 & -6 & b-5a \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -a+b+2c \\ 0 & 0 & 0 & -4 & d-5a-3c \end{array} \right)$$

היא לקן משוואה של U

$$-a + b + 2c = 0$$

בשביל לחשב מימד של חיתוך צריך למצוא דרגות החופש של מערכת משוואות

$$\begin{cases} -17a + 3b - 3c + 9d = 0 \\ -a + b + 2c = 0 \end{cases}$$

למערכת $2=4-2$ דרגות החופש לכן

$$\dim W \cap U = 2$$

פתרון שאלה 3

א. כדי להוכיח כי W תת מרחב של $R^{3 \times 2}$ יש להוכיח שלושה תנאים:

1. מטריצת ה-0 שייכת ל- W כי $0 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0$

2. יהיו A ו- B שתי מטריצות ב- W , כלומר נתון כי $A \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0$ וגם $B \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0$, צריך

להוכיח כי $(A+B) \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0$:

לפי הנתון וחוקי כפל מטריצות נקבל:

$$(A+B) \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = A \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + B \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0 + 0 = 0$$

3. יהי α סקלר ממשי ו- A מטריצה ב- W , כלומר נתון כי $A \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0$, וצריך

להוכיח כי $\alpha A \in W$: $\alpha A \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \alpha \cdot 0 = 0$

ב. מצא בסיס ומימד ל- W ול- U :

נמצא איבר כללי ל- W :

$$W = \left\{ A \in R^{3 \times 2} \mid A \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0 \right\}$$

$$A \in R^{3 \times 2} \Rightarrow A = \begin{pmatrix} x & y \\ z & w \\ t & s \end{pmatrix}$$

$$A \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{pmatrix} x & y \\ z & w \\ t & s \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} x+y \\ z+w \\ t+s \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} x+y=0 \\ z+w=0 \\ t+s=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=-y \\ z=-w \\ t=-s \end{cases} \Rightarrow A \in W \Leftrightarrow A = \begin{pmatrix} x & -x \\ z & -z \\ t & -t \end{pmatrix}$$

קיבלנו איבר כללי ל- W . נוציא סקלרים לקבלת קבוצה פורשת ונבדוק תלות לקבלת בסיס.

הערה: שימו לב שלמציאת איבר כללי של W פתרנו מערכת של 3 משוואות בלתי תלויות עם 6 נעלמים. מכאן, כי מימד המרחב W שווה למימד מרחב הפתרונות של המערכת כלומר: $6 - 3 = 3$.

$$A = \begin{pmatrix} x & -x \\ z & -z \\ t & -t \end{pmatrix} = x \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + z \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix}$$

ניתן לראות כי הקבוצה הפורשת היא גם בלתי תלויה ולכן מהווה בסיס ל- W , ובנוסף, $\dim W = 3$.

אפשרות אחרת: לפי ההערה, מימד W הוא 3. מאחר וקיבלנו קבוצה פורשת המכילה 3 וקטורים, הרי שהקבוצה הפורשת היא גם בסיס ל- W .

מציאת בסיס ומימד ל- U . המרחב U נתון באמצעות איבר כללי, לכן נוציא סקלרים לקבלת קבוצה פורשת ונבדוק תלות לקבלת בסיס.

$$\begin{pmatrix} a+b+c+d & -2a-2c \\ b+d & -b-d \\ a+b+2c & -a-b+2c-4d \end{pmatrix} = a \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 0 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} + b \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & -1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} + c \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 0 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} + d \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & -1 \\ 0 & -4 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -2 & 0 & 0 & 2 & 2 \\ 1 & 0 & 1 & -1 & 0 & -4 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 3 \\ 0 & 2 & 1 & -1 & -1 & -3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -1 & -3 \end{pmatrix}$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

קיבלנו קבוצה פורשת למרחב U ובלתי תלויה, לכן: $\dim U = 3$ ובסיס ל- U הוא:

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 0 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \right\}$$

ג. לפי סעיף ב', קל לראות את התנאים של המרחב W : סכום האיברים בכל שורה שווה ל-0. לכן, נבנה איבר כללי מהבסיס שמצאנו למרחב U , ונאלץ עליו את תנאי W :

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 0 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \right\}$$

$$a \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 0 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} + b \begin{pmatrix} 0 & 2 \\ 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + c \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & -2a+2b \\ b & -b \\ a+c & -a+3c \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} a-2a+2b=0 \\ b-b=0 \\ a+c-a+3c=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a+2b=0 \\ b-b=0 \\ 4c=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=2b \\ b=b \\ c=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{pmatrix} 2b & -2b \\ b & -b \\ 2b & -2b \end{pmatrix} = b \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}$$

קיבלנו כי $\dim(U \cap W) = 1$ ובסיס ל- $U \cap W$ הוא: $\left\{ \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix} \right\}$

פתרון שאלה 5

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & 9 & -1 \\ -3 & 8 & 3 \\ -2 & 3 & 2 \end{bmatrix}$$

כדי למצוא בסיס למרחב השורות, נבצע פעולות גאוס על השורות:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & 9 & -1 \\ -3 & 8 & 3 \\ -2 & 3 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 + 3R_1 \\ R_4 \rightarrow R_4 + 2R_1}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 7 & 0 \\ 0 & 14 & 0 \\ 0 & 7 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_3 \rightarrow R_3 - 2R_2 \\ R_4 \rightarrow R_4 - R_2}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 7 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

קבוצת הוקטורים $\{(1 \ 2 \ -1), (0 \ 7 \ 0)\}$ היא בסיס למרחב השורות של A (לכן דרגת השורות=2).

הסבר:

הקבוצה היא פורשת כי פעולות אלמנטריות (פעולות גאוס) על קבוצת וקטורים לא גורמות לשינויי המרחב הנפרש.

הקבוצה היא בת"ל כי הוקטורים בקבוצה יכולים לשמש כחלק מהשורות של מטריצה משולשית עם אלכסון ללא אפסים.

מרחב העמודות של A:

כדי למצוא בסיס למרחב העמודות, נבצע פעולות גאוס על העמודות:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & 9 & -1 \\ -3 & 8 & 3 \\ -2 & 3 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{C_2 \rightarrow C_2 - 2C_1 \\ C_3 \rightarrow C_3 + C_1}} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 7 & 0 \\ -3 & 14 & 0 \\ -2 & 7 & 0 \end{pmatrix}$$

קבוצת הוקטורים $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -3 \\ -2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 7 \\ 14 \\ 7 \end{pmatrix} \right\}$ היא בסיס למרחב העמודות (לכן דרגת העמודות = 2).

הסבר:

הקבוצה היא פורשת כי פעולות אלמנטריות (פעולות גאוס) על קבוצת וקטורים לא גורמות לשינויי המרחב הנפרש.

הקבוצה היא בת"ל כי הוקטורים בקבוצה יכולים לשמש כחלק מהעמודות של מטריצה משולשית עם אלכסון ללא אפסים.

פתרון שאלה 6

תהי $A \in M_{7 \times 3}(R)$ כך ש- $\text{rank } A = 3$.

א. האם שורות A תלויות או בלתי תלויות לינארית?

דרגת השורות = דרגת המטריצה = 3.

יש ב-A 7 שורות השייכות למרחב ממימד קטן מ-7 ולכן השורות תלויות לינארית.

ב. האם עמודות A תלויות או בלתי תלויות לינארית?

דרגת העמודות = דרגת המטריצה = 3.

3 העמודות פורשות מרחב ממימד 3 ולכן הן בת"ל.

ג. מהו מימד מרחב הפתרונות של מערכת המשוואות ההומוגנית $A\vec{x} = \vec{0}$?
 $(\vec{x} \in R^3, \vec{0} \in R^7)$

מכיוון ש- $rank A = 3$, דרגת השורות היא $r = 3$. במערכת הנתונה מספר המשתנים הוא $n = 3$. מתקיים $p = n - r$ לכן נקבל $p = 3 - 3 = 0$. כלומר מימד מרחב הפתרונות הוא 0.

הערה: למערכת קיים פתרון יחיד, הפתרון הטריוויאלי.

פתרון שאלה 7

7. ראשית נראה כי $U \cap W = 0$.

$$U \cap W = \{A \in V \mid A^T = A \wedge A^T = -A\} = \{A \in V \mid A^T = A = -A\} \Rightarrow U \cap W = 0$$

כעת נסתכל את המימדים של U ו-W.

מאחר ו-U הוא מרחב המטריצות הסימטריות, אז מספר המימדים שלו הוא הטור הבא

$$\dim U = \sum_{i=1}^n i = 1 + 2 + \dots + (n-1) + n$$

מאחר ו-W הוא מרחב המטריצות האנטי סימטריות, אז מספר המימדים שלו הוא הטור הבא

$$\dim W = \sum_{i=1}^{n-1} i = 1 + 2 + \dots + (n-2) + (n-1)$$

מאחר ו-V הוא מרחב המטריצות הריבועיות מסדר n, אז מספר המימדים שלו הוא $\dim W = n^2$.

$$\dim W + \dim U + \dim(U \cap W) =$$

$$= \sum_{i=1}^{n-1} i + \sum_{k=1}^k k = (1 + 2 + \dots + (n-2) + (n-1)) + (1 + 2 + \dots + (n-2) + (n-1) + n) + 0 =$$

$$= 2((n-1) + 1) + 2((n-2) + 2) + \dots + n = 2((n-1) + 1 + (n-2) + 2 + \dots) + n =$$

$$= 2\left((n-1)\frac{n}{2}\right) + n = n(n-1) + n = n^2 - n + n = n^2 = \dim V$$

$$\Rightarrow V = U \oplus W$$

